

handblad

Driemaandelijks servicetijdschrift van het VAPH Nr. 30 — juni 2007 — Afgiftekantoor Gent X

www.vaph.be

België-Belgique
P.B./P.P.
B/57

Vakantie!

‘Hoe zuidelijker, hoe behulpzamer’

Praktische tips

Geïntegreerd en
zelfstandig wonen
in de kijker

‘Hoe zuidelijker, hoe behu

Piet Duyck is duidelijk een levensgenieter. Als we hem komen interviewen, biedt hij ons onmiddellijk een Westvleteren aan. En ook qua reizen kan hij zijn mannetje staan. Hij heeft jarenlang in Congo gewerkt als leraar en ingenieur, en daarna heeft hij de halve aardbol rondgereisd. Mét rolstoel, en zonder één slechte ervaring. ‘Maar ik onthoud ook alleen het positieve.’

Dit jaar is het voor Piet en zijn vrouw Hilde vrij kalm geweest op het reisfront, maar volgend jaar plant hij een trip naar Oezbekistan. Dat klinkt eerder onherbergzaam en vooral heel erg oninteressant, vinden wij, maar Piet is het daar niet mee eens. ‘Oezbekistan, dat is onder meer Samarkand, een van de grote knooppunten op de eeuwenoude zijderoute, waarlangs ook Marco Polo naar China is gereisd. Dat moet fantastisch zijn.’

Fantastisch, ja, maar rolstoeltoegankelijk? ‘Het zou je verbazen waar je perfect toegankelijke accommodatie vindt. In een chambre d’hôtes in Slovenië, bijvoorbeeld. Daar hadden ze zelfs een badlift. Nog nooit gebruikt, want ik was de eerste rolstoelgebruiker die er aanklopte. Maar hij was er wel. En in een klein dorpje in de buurt van Carcassonne had de eigenaar van de chambre d’hôtes al maanden handgrepen liggen voor het bad, maar hij durfde ze

niet te plaatsen omdat hij niet goed wist waar ze moesten komen. Hij was blij dat ik enige ervaring heb met toegankelijk ontwerpen.’

Zoutkathedraal

Toch is technische toegankelijkheid niet altijd het belangrijkste, vindt Piet. ‘Over het algemeen kun je stellen: hoe noordelijker het land, hoe beter de accommodatie voor rolstoelgebruikers. Groot-Brittannië, Duitsland, Scandinavië: daar zijn de hotels vaak tiptop in orde. In de vs ook - dat is waarschijnlijk het enige positieve gevolg dat Vietnam ooit heeft gehad. Mààr, deel twee van mijn theorie: hoe zuidelijker, hoe behulpzamer de mensen. En vaak helpt dat om de technische onvolkomenheden te overwinnen.’

Soms moeten de mensen wel een beetje worden aangepord om te helpen. ‘In Polen hebben we de zoutmijnen van Wieliczka bezocht. Die kunnen in groep worden bezocht of individueel, maar een gids is verplicht. De groepen gaan met de trap naar

lpzamer'

beneden en met de lift weer naar boven. Met de lift naar beneden, dat ging dus niet. Na lang palaveren mochten we dan toch met de lift, als we apart een gids betaalden. En omdat de Engelstalige gidsen heel duur waren, hebben we een Poolse gids genomen die Engels aan het leren was. Wij verstonden hem, maar hij ons niet.'

En was het de moeite? 'Zeker. Midden in die zoutmijnen hebben de arbeiders een magnifieke kathedraal van zout uitgehakt. De vloertegels, de luchters, het altaar, de beelden: alles in zout. Ongelooflijk.'

Spoorverandering

Het mooiste voorbeeld van gediensigheid heeft Piet echter in België meegeemaakt. 'We gingen naar Nederland en we moesten overstappen in Berchem, want er werd gewerkt in het centraal station van Antwerpen. Maar het perron waar de tgv zou aankomen, was niet rolstoeltoegankelijk. Wel, toen heeft een conducteur de telefoon genomen om de trein van spoor te doen veranderen. Alle andere reizigers moesten naar ons perron verhuizen. Het is eens iets anders.'

DE TIPS VAN PIET

Toegankelijke toiletten. Groot-Brittannië en Duitsland hebben allebei een systeem van rolstoeltoegankelijke toiletten, verspreid over het hele land, die allemaal met dezelfde sleutel kunnen worden geopend. 'In Groot-Brittannië is het netwerk het uitgebreidst. Je koopt het boek waar alle locaties zijn aangegeven, je krijgt de sleutel erbij, en je reist rond in de zekerheid dat je zo goed als overal een toegankelijk toilet vindt. Zelfs in Wales.'

Meer info:

- Duitsland: www.cbf-da.de,
- Groot-Brittannië: www.radar.org.uk.

Jeugdherbergen.

Via www.jeugdherbergen.be kun je de wereld afschuimen op zoek naar rolstoeltoegankelijke kamers in jeugdherbergen.

Zelf checken! 'Rolstoellogo's en dergelijke zijn niet gepatenteerd. Iedereen kan zeggen dat zijn hotel toegankelijk is. Zo hebben we ooit een hotel gevonden in Spanje. De toiletten op de benedenver-

dieping waren inderdaad toegankelijk, maar er was geen enkele kamer op de benedenverdieping en geen lift! Dus: altijd even contact opnemen met het hotel om te kijken of ze aan jouw voorwaarden voldoen.'

Toegankelijk reizen. Piet is zelf een regelmatig bezoeker van de website www.toegankelijkreizen.be, de dienst die gratis reis- en toegankelijkheidsadvies geeft aan mensen met een handicap. Hij post er op het forum vaak zijn eigen reiservaringen. 'Mag ik in dat verband mijn mede-posters vragen om een verschil te maken tussen trappen en treden? Vier treden, dat valt met wat goede wil nog te overwinnen. Vier trappen, dat is gekkenwerk.'

Infopunt Toegankelijk Reizen

Grasmarkt 61
1000 Brussel

☎ 070 23 30 50

☎ 070 23 30 51

✉ info@toegankelijkreizen.be

🌐 www.toegankelijkreizen.be

Aanpassingspremie eenvoudiger

Als u wegens uw handicap aanpassingen moet uitvoeren aan uw woning, kunt u daarvoor een tegemoetkoming krijgen. Tot voor kort waren dat eigenlijk twee tegemoetkomingen: de toenmalige afdeling Rohm (nu het Agentschap Wonen Vlaanderen) gaf maximum 1250 euro, en het VAPH paste dat bedrag eventueel bij tot maximum het refertebedrag van de aanpassing.

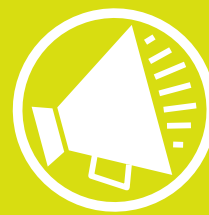
Die regeling was voor de personen met een handicap een hele rompslomp, want ze moesten voor twee administraties een dossier opstellen. Daarom is de regeling nu vereenvoudigd.

- Wie vóór zijn vijftenzestigste is ingeschreven bij het VAPH en aanpassingen wenst uit te voeren, klopt voortaan aan bij één dienst: het VAPH. Het bedrag van de tegemoetkoming blijft hetzelfde: het VAPH betaalt de factuur terug tot maximaal het refertebedrag.

- Alleen wie ouder is dan 65 en op dat moment nog niet ingeschreven is bij het VAPH, richt zich tot het Agentschap Wonen Vlaanderen. Ook daar blijft de premie dezelfde: 1250 euro.

Daarnaast kan iedereen, ook personen met een handicap, bij het Agentschap Wonen Vlaanderen terecht voor een gewone renovatie- of verbeteringspremie. Meer info over die laatste premie vindt u bij www.wonen.vlaanderen.be.

Ambulante en residentiële woonvormen voor volwassenen

Klare Taal

Tot aan het einde van de jaren 80 bestond er slechts één woonvorm voor volwassenen: de residentiële opvang. Residentieel betekent in de gehandicaptensector: een tehuis dat 24 uur op 24 opvang biedt, in principe 7 dagen op 7 en het hele jaar door. Er is continu begeleiding. De voorzieningen ontvangen subsidies in de vorm van een dagprijs en de cliënten betalen een financiële bijdrage.

Ondertussen is er, met de oprichting van het Vlaams Fonds, gewerkt aan meer ambulante opvang. Ambulante diensten bieden begeleiding aan mensen in hun thuisomgeving. Het kan zowel gaan om begeleiding bij dagelijkse taken als psychosociale ondersteuning. De personen met een handicap staan zelf in voor hun woon- en leefkosten.

Een aantal van deze woonvormen kunnen op één lijn worden gezet, van grote zelfstandigheid (en een beperkte ondersteuning) tot maximale ondersteuning (en dus minder zelfstandigheid).

Zelfstandig
wonen

WOP¹

Begeleid
wonen

Beschermd
wonen

Geïntegreerd
wonen

Tehuizen

¹ Wonen onder begeleiding van een particulier

Orthopedagoog Jan De Bruyn. Op de achtergrond: afdelingscoördinator Nadine Goeminne (zie artikel op de achtercover).

Geïntegreerd wonen

Geïntegreerd wonen is de nieuwste ster aan het firmament van de ambulante woonvormen. Het systeem is vorig jaar gestart als project in het kader van zorggradatie en loopt nog minstens tot 2011. Het is de 'zwaarste' vorm van ambulante opvang: hij leunt dicht bij de verzorging van het tehuis aan, maar de cliënten wonen wel zelfstandig.

Jan De Bruyn is orthopedagoog in het tehuis Zonnestraal. In het tehuis zelf wonen 133 cliënten, waarvan 23 met een nursingticket. Daarnaast heeft Zonnestraal een erkenning dagcentrum voor 8 cliënten, 47 cliënten die beschermd wonen én, sinds vorig jaar, vijf cliënten die geïntegreerd wonen. Daarmee is Zonnestraal, naast vzw Oranje in Brugge, één van de twee voorzieningen die geïntegreerd wonen organiseren.

'In principe is dit een heel interessante woonvorm voor onze cliënten', vindt Jan. 'De stap naar beschermd wonen en eventueel verdere zelfstandigheid was vaak te groot, waardoor het veel cliënten vaak niet lukte om uit het tehuis weg te raken, hoewel ze dat wilden. Anderzijds zijn er nogal wat mensen die nu beschermd wonen, maar als ze ouder worden meer en meer ondersteuning nodig hebben.'

Zelfstandig wonen

Een dienst voor zelfstandig wonen biedt assistentie aan personen met een fysieke handicap. De dienst begeleidt 12 tot 15 personen die een woning huren in eenzelfde woonwijk. Ze kunnen via een oproepsysteem 24 uur op 24 een beroep doen op assistentie in hun dagelijkse leven (ADL-assistentie). Er wordt geen sociale of psychologische begeleiding gegeven.

Wonen onder begeleiding van een particulier (WOP)

Wonen onder begeleiding van een particulier is een ambulante variant van pleegzorg. De persoon met een handicap woont zelfstandig, maar krijgt daarbij ondersteuning van een niet-professionele hulpverlener, meestal een vertrouwenspersoon uit de buurt, een vriend(in) of een familielid.

Begeleid wonen

Een dienst begeleid wonen ondersteunt één persoon met een handicap of een kleine groep personen met een handicap die een huis delen. De dienst begeleid wonen komt één tot enkele malen per week langs bij de cliënten. Ze geven begeleiding op alle levensdomeinen: werk, wonen, budget, relaties, opvoeding kinderen.

Beschermd wonen

Diensten voor beschermd wonen zorgen voor de huisvesting van de personen met een handicap in groepswoonruimten buiten de campus van het tehuis. Ze organiseren een aangepaste dagbesteding en bieden begeleiding in de woonsituatie en op psychosociaal en administratief vlak.

Geïntegreerd wonen

Geïntegreerd wonen wordt opgezet door voorzieningen die personen met een handicap huisvesten in individuele woningen of groepswoonruimten die in de gewone woonomgeving zijn geïntegreerd. De persoon met een handicap krijgt een globale begeleiding in zijn woonsituatie en een voor hem aangepaste dagbesteding. Alleen wie een beslissing van het VAPH voor een tehuis niet-werkenden heeft, komt in aanmerking.

Tehuizen

Volwassen mensen met een handicap die niet meer kunnen worden opgevangen in hun thuisomgeving, kunnen een beroep doen op een tehuis voor werkenden (voor werkbekwamen) of niet-werkenden (voor niet-werkbekwamen).

NIEUW!

‘Geïntegreerd wonen biedt voor beide situaties een oplossing: veel begeleiding, maar toch ook zelfstandigheid. Het is een beschermd wonen-plus, zeg maar. Hetzelfde principe, alleen is een intensievere begeleiding mogelijk. Onze ervaring met beschermd wonen kwam dus goed van pas bij het lanceren van de nieuwe woonvorm. De knowhow was al aanwezig.’

Vraaggestuurd

Geïntegreerde woonvormen zijn altijd kleinschalig: er mogen maximaal 10 mensen in één huis samenwonen. ‘Maar dat is juist goed. Als je met meer bent, ga je onvermijdelijk op in de groep. Hier kun je je leven organiseren zoals je het zelf wilt. Hoe meer cliënten daar klaar voor zijn, hoe liever. Het enige probleem hier in de streek rond Brussel is om goede en betaalbare huizen te vinden. Zeker wie helemaal alleen wil wonen, in het systeem van beschermd wonen, moet rekening houden met een hoge huishuur.’

Anderzijds moeten woonvormen als beschermd en geïntegreerd wonen de cliënten van het tehuis ook niet worden opgedrongen, vindt Jan. ‘In Nederland is het heel in het begin de bedoeling geweest om helemaal geen tehuizen meer te hebben en iedereen zo zelfstandig mogelijk te laten wonen, maar daar zijn ze toch al heel erg van teruggekomen. Sommige cliënten hebben een erg grote zorgbehoefte, en dan is een tehuis een veel betere oplossing. Ik kan me ook goed voorstellen dat wie al dertig jaar in een tehuis woont, zich daar veilig voelt en niet anders wil, zelfs al heeft hij in principe de mogelijkheden om geïntegreerd te wonen.’

‘Waar het dus om draait, zijn de mogelijkheden en behoeften van de cliënten zelf: we gaan altijd uit van hun vragen. En door deze extra differentiatie van het zorgaanbod kunnen we nu preciezer aansluiten op hun vragen.’

vzw Zonnestraal

Kroonstraat 44

1750 Lennik

☎ 02/5310101

☎ 02/5310102

💻 www.zonnestraalvzw.be

✉ zonnestraal@zonnestraalvzw.be

vzw Oranje

Kartuizersstraat 51

8310 Sint-Kruis

☎ 050 / 470 093

☎ 050 / 343 668

✉ directiesecretariaat@oranje.be

'De ideale combinatie van zelfstandigheid en zekerheid.'

Zelfstandig wonen

Zelfstandig wonen is wat de naam al doet vermoeden: de persoon met een handicap woont volledig alleen, of met zijn of haar gezin. Voor alle praktische taken (aankleden, eten, wassen,...) kan de klok rond een beroep worden gedaan op ADL-assistenten (Assistentie Dagelijks Leven).

PRIJS!

De ADL-dienst Zewopa heeft reden om te vieren: als relatief kleine social-profitorganisatie heeft hij de Gender Award in de categorie non-profit in de wacht gesleept van Jobat en Comeva, de projectgroep van Libelle, Flair, Feeling, evita en Glam*it. Directeur projectontwikkeling Joke Rombauts is erg opgetogen met de prijs, vooral omdat de doorslag werd gegeven door enquêtes bij het personeel zelf.

Eén van de redenen voor de prijs zijn de soepele uurroosters die Zewopa hanteert. 'We werken met maandelijkse uurroosters. Elke maand kunnen de medewerkers hun 'wensenboek' invullen: uren die ze op een bepaalde dag liever niet of juist wel willen hebben. In de

mate van het mogelijke wordt daar rekening mee gehouden.'

Verrassend is ook het positieve-discriminatiebeleid van Zewopa bij aanwervingen. 'Bij gelijke bekwaamheid krijgen mannen voorrang. De sociale sector is zoals iedereen weet erg vrouwelijk getint en alleen vrouwen in een bedrijf is ook niet goed: we zijn ervan overtuigd dat de beste bedrijven op alle vlakken een evenwichtige personeelsmix hebben.'

'Overigens willen we ook op directieniveau en in de raad van beheer een gezonde mix. Hier bestaat de directie uit één man en één vrouw. In de raad van beheer zitten vijf vrouwen en vier mannen.'

Zewopa was bij de organisaties die de 'eerste golf' van ambulante diensten hebben opgericht. 'Dat was aan het eind van de jaren 80, aan de vooravond van de oprichting van het Vlaams Fonds', zegt directeur projectontwikkeling Joke Rombauts. 'We zijn begonnen met één cluster van woningen, nu zijn er vier.'

Een ADL-dienst werkt met een call center dat de ADL-assistenten op vraag van de cliënt uitstuurt. 'Er is dus de klok rond de mogelijkheid tot assistentie, maar we zijn uiteraard niet constant bij de cliënt: we zijn geen tehuis. Toch kunnen we, met de 30 uur per week zorg die we mogen bieden, ook heel 'zware' cliënten aan. Heel wat van onze cliënten hebben een ticket voor een nursingdienst: de groep met de zwaarste zorgbehoeften.'

Ideale combinatie

Over het algemeen is Joke Rombauts erg positief over het systeem. 'Het geeft de cliënt een maximale zelfstandigheid. Maar de kinderziekten van bij het begin zijn gebleven. Zo houdt het strakke personeelskader er geen rekening mee dat een handicap ook erger kan worden, bijvoorbeeld met ms-patiënten. Zeker 's nachts

heeft dat wachttijden tot gevolg, als twee mensen tegelijkertijd een beroep doen op onze assistent. Een tweede probleem is dat we alleen in en rond het huis assistentie mogen geven. Wie met een tehuis op uitstap gaat, krijgt begeleiders mee; wie zelfstandig woont, niet. En zelfstandig wonen mag niet worden gecombineerd met een PAB...'

'Maar voor de rest is zelfstandig wonen voor veel mensen de ideale combinatie van zelfstandigheid én de zekerheid dat je ondersteuning krijgt wanneer je ze nodig hebt. En anders dan bijvoorbeeld bij een PAB hoeft je niet alles zelf te regelen!'

Update rolstoelen

Het artikel Residuariteit in Handblad 28 ging onder meer in op de nieuwe regeling die het Riziv en het VAPH hebben uitgewerkt in verband met de terugbetaling van rolstoelen. Uit dat artikel zou kunnen worden geconcludeerd dat het VAPH geen tegemoetkomingen meer kan verlenen voor rolstoelen of aanpassingen aan rolstoelen als het Riziv al een tegemoetkoming verleent.

Dat klopt niet helemaal. Het VAPH kan op dit moment onder bepaalde voorwaarden nog rolstoelen en supplementen ten laste nemen, ook voor aanpassingen die in de Riziv-nomenclatuur zijn opgenomen. Maar als persoon met een handicap moet u wel eerst maximaal gebruikmaken van uw rechten bij het Riziv. Eventuele supplementen voor aanpassingen die u bij het VAPH aanvraagt, moeten grondig worden gemotiveerd.

In de praktijk is het het eenvoudigst als u zich voor rolstoelen en aanpassingen aan rolstoelen eerst wendt tot uw ziekenfonds. Daar wordt dan een dossier opgesteld dat eerst naar het Riziv gaat en vervolgens, als dat nodig is, naar het VAPH.

Vraagje

voor het VAPH?

www.vaph.be

PAB

0800 97 907 (gratis)
 pab@vaph.be

Provinciale Afdelingen

(voor vragen over uw persoonlijk dossier)

Prov. Afd. Antwerpen

Potvlietlaan 5, 2600 Berchem
 03 270 34 40
 03 270 34 41
 antwerpen@vaph.be

Prov. Afd. Vlaams-Brabant

Brouwersstraat 3, 3000 Leuven
 016 31 12 11
 016 31 12 29
 leuven@vaph.be

Prov. Afd. Limburg

Ilgatlaan 7, 3500 Hasselt
 011 27 43 54
 011 28 51 09
 hasselt@vaph.be

Prov. Afd. Oost-Vlaanderen

Kortrijksesteenweg 788
9000 Gent
 09 269 23 11
 09 269 23 39
 gent@vaph.be

Prov. Afd. West-Vlaanderen

Magdalenastraat 20
8200 Brugge
 050 40 67 11
 050 39 36 80
 brugge@vaph.be

Communicatiedienst

(voor algemene vragen)
Sterrenkundelaan 30
1210 Brussel
 02 225 85 97
 02 225 84 05
 informatie@vaph.be

Centrale Registratie van Zorgvragen

Stichting Welzijnszorg Antwerpen. Centrale wachtlijstwerking.

Boomgaardstraat 22 bus 100
2600 Berchem
 03 240 61 78
 03 240 61 62
 greet.smeyers@welzijn.provant.be

Provincie Vlaams-Brabant. Welzijn en gezondheid.

Provincieplein 1
3010 Leuven
 016 26 73 06
 016 26 73 01
 petra.vanoppen@vl-brabant.be

Provincie Limburg. Provinciale sectie Personen met een handicap.

Universiteitslaan 1
3500 Hasselt
 011 23 72 04
 011 23 72 10
 handicap@limburg.be

Provincie Oost-Vlaanderen. Centrale wachtlijstwerking.

Gouvernementstraat 1
9000 Gent
 09 267 75 55
 09 267 75 99
 an.de.kryger@oost-vlaanderen.be

Provincie West-Vlaanderen. Coördinatiepunt Handicap – CRZ.

Hoefijzerlaan 38, 8000 Brugge
 050 34 98 63
 050 34 98 72
 crz@west-vlaanderen.be

Kennis- en Ondersteuningscentrum (KOC)

Sterrenkundelaan 30
1210 Brussel
 02 225 86 61
 02 225 84 05
 [coc@vaph.be](mailto:koc@vaph.be)
 www.koc.be

‘Een eigen sleutel’

Geïntegreerd wonen: de praktijk

Gerlinde Retoré woont samen met drie andere cliënten van vzw Zonnestraal in een ruim huis in Kester, in de buurt van Ternat. Alles is er gloednieuw, en geen wonder: pas sinds januari is het geïntegreerd wonen, waarvan dit een voorbeeld is, van proefproject naar een wettelijk gereguleerde woonvorm overgegaan. ‘Ik heb hier meer vrijheid’, zegt ze, en dat bevalt haar duidelijk goed.

Geïntegreerd wonen (zie p. 5) staat nog min of meer in de kinderschoenen. Toch heeft het een grote toekomst. ‘Het is een stap in het groeipad naar meer zelfstandigheid’, zegt afdelingscoördinator Nadine Goeminne. ‘Geïntegreerd wonen is een extra stap tussen het tehuis en beschermd wonen in, en dat maakt een soepeler overgang mogelijk.’

Zelf is Gerlinde bijzonder positief. ‘Ik heb hier mijn vrijheid. Ik kan al eens meer op café gaan. En mijn sigaretten worden minder gerantsoeneerd.’ Iedereen in het huis heeft, naast de gemeenschappelijke ruimtes, een eigen studio, met tv. ‘Ik ben zelf de meubels gaan kiezen. En ik heb ook een eigen sleutel.’

Buurtcontact

Ook het contact met de buurt komt intussen langzaam op gang. De huiseigenaars

zijn mensen uit de buurt die geregeld eens langskomen. Ook de burens Roger en Marie-Josée slaan geregeld een praatje. ‘Anderen kijken de kat wat meer uit de boom. Maar geregeld geven we kleine feestjes of barbecues voor familie en vrienden. De burens worden altijd uitgenodigd.’

Dat is ook de bedoeling: geïntegreerd wonen veronderstelt contact met de buurt, een zo ‘normaal’ mogelijk sociaal leven. De bewoners moeten de kans krijgen om naar buiten te komen en in de buurt te worden opgenomen, in plaats van een wereldje op zichzelf te vormen, zoals het in een tehuis vaak het geval is. ‘Jammer dat het huis bij de steenweg ligt’, zegt Nadine. ‘Op die manier verloopt het contact altijd iets moeilijker dan in een dorpsstraat. Maar Gerlinde en de anderen hebben hier grote studio’s, en het huis is pas gerenoveerd. Dat is ook veel waard.’

Vrolijke lach

In begin was het aanpassen. Gerlinde woonde hiervoor in een gedecentraliseerd huis: een dépendance van het tehuis, los van het hoofdgebouw, maar voor de rest met dezelfde regels. En vooral: in het vorige huis woonde ze samen met meer dan 15 mensen, nu zijn ze nog met vier. ‘Ik kende de andere bewoners niet, ze komen van buiten Zonnestraal. Bovendien zijn het vrij stille mensen, terwijl ikzelf nogal een babelaarster ben. Daaraan gewoon raken, was in het begin niet gemakkelijk.’

Maar nu heeft Gerlinde haar draai gevonden. ‘Ik heb intussen werk, in een rustoord. Bejaarden verzorgen, linnen plooien.’ Is dat leuk? ‘Heel leuk.’ En ook het rustoord is tevreden, zegt Nadine: ‘Ze houden daar van haar positieve ingesteldheid. En van haar vrolijke lach!’

Vlaamse overheid

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) is een Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) binnen de Vlaamse overheid

Handblad is een driemaandelijks serviceblad van het VAPH.

Verantwoordelijke uitgever:

Jos Theunis, Sterrenkundelaan 30, 1210 Brussel.

Redactie en realisatie:

Jansen & Janssen, www.jaja.be.

Volgend nummer: 15 september 2007.

Een abonnement is gratis.

Contacteer de Communicatiedienst:

Sterrenkundelaan 30, 1210 Brussel,

t 02 225 85 97, f 02 225 84 05,

✉ informatie@vaph.be.